

Gazet'a esc de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6ria. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publica.

Nr. 68.

Brasiovu 153 Septembrie

1869.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramu

alu „GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Gherla 14 Septembrie, 5 6re 30 min., sositu la 6 6re 30 min. dupa am6di.

„Astadi mai multi romani tienura conferintia pentru infintiarea unei societati asecurat6rie, asemenea „Transilvaniei“ sub numirea „Romani'a“. (A. Prot.)“ —

Brasiovu 13 Septembrie.

Resuscitarea executarei alegerilor corporurilor representative in fundulu reg.

Unu emisu alu comitelui natiunei sasesci catra siefii jurisdictiuniloru ordin6za de nou executarea alegeriloru representantieloru comunali pe bazea consemnatiuniloru de conscriptiune acum examinate. Prin urmare alegerile se voru incepe, fiinduca siefii suntu avisati a procede in sensulu instructiuniloru. Comitete le demanda prin noulu emisu, c6 se publice timpulu si locul alegerii de timpuriu c6 se devina la cunoascintia generala. Certificatele de alegatori se se faca acuratu, danduse pe cale secura in man'a alegatoriloru.

Siedule de alegeri potu se fia scrise gata s6u si imultite pe cale mecanica, 6r' votarea cu graiulu viu e eschisa cu totulu, si alegatorii potu complini siedulile de votare dupa v6ia inainte de ale preda in pers6na.

Intemplanduse o repetita alegere, aceea se face dupa modalitatea celei de antaia, facunduse cunoscuta diu'a si locul alegerii si avisanduse alegatorii 6r' prin certificatu. Siefulu e respundietoriu pentru acurata indeplinire a instructiunei (vedi-o publicata in Nr. 35).

Pana candu corporurile representative alese -si voru proiect6 vreo ordine propria a lucrariloru in sensulu §lui 20 alu statutului, trebuie se se tiena de analogi'a §§-loru 10 si 16 din statutu (vedi lu publicatu in Nr. 22 si 23), dupa care numai, candu voru fi de facia membrii alesi mai multu de diumetate, potu decide comunitatile.

Optu dile dupa al6gere, cei alesi — fara protestu in contrale — trebuie se se supuna juramentului, 6r' candu protestele ar' fi multe, in catu cei alesi fara proteste se nu fia mai multi de diumetate din toti alesii, atunci nu se p6te intreprinde alegerea oratorelui, nici se p6te pasi la deciderea protesteloru aflat6rie, candu apoi si supunerea la juramentu a celoru alesi fara protestu remane de o lature, dar' t6te actele alegerii au se se tramita indata la comitete pentru n6ue avisari.

Alegerea oratorelui prin n6u'a comunitate, d6ca ac6sta are maioritare, se face liberu fara candidatiune sub presidiulu primariuluiu localu. Neesindu maioritare absoluta la ac6sta alegere a oratorelui, se procede dupa §-lu 13 alu instructiunei (care dict6za n6ua alegere libera; inse la ac6sta nu se cere maioritare absoluta, 6r' fiindu voturile egale, decide s6rtea prin comisiunea electorala).

Oratorele se p6te alege si din alegatorii cei din afara; 6r' alegunduse din membrii comunitatii, in loculu s6u si in loculu altoru oficiali alesi din

midiuloculu comunitatei trebuie se se puna alti membrii in comunitate, dupa §-lu 7 alu statutului (adica are a se intregi comunitatea cu aceia, cari cu ocaziunea alegeriloru capatara mai multe voturi — dupa cei ce intrasera in comunitate — adica din cei insemnati cu 10% preste sum'a alesiloru, -si mai incolo dintre cei, cari la alegeri capatara mai multe voturi in 6rdine).

Indata ce e alesu si juratu oratorele, comunitatea se privesce c6 constituita si intra in functiune, 6r' pana atunci remanu in activitate totu comunitatile de pana acum; dupa alegerea si jurarea oratorelui comunitatile cele vechi se privescu desfacute si presiedintele pune la cale predarea acteloru la noulu oratore, luanduse protocolu ordinariu despre ele.

Presiedintele alegeriloru (dupa § 17 alu instructiunei si 22 alu statutului) da unu terminu scurtu nou constituitei comunitati pentru a decide cu val6re definitiva despre t6te protestele date in contra acteloru de alegere, cari voru fi intratu in terminulu prescriu, si decidenduse, apoi se completeza comunitatea si se face reportu comitelui sasescu despre intregu actulu alegerii si alu constituirii.

Pentru 1 Octobree trebuie in totu casulu se tramita la comite unu reportu detaiatu despre starea lucrului cu alegerile pentru intregu scaunulu.

In fine li se impune strinsu siefiloru, c6 t6te oficiale locali se-si p6rte servitiale si dupa constituirea n6ueloru comunitati, fiinduca acum nu se demanda nemicu despre n6uele alegeri ale oficialiloru; chiaru si candu ar' fi alesi c6 membrii in comunitate trebuie se-si implin6sca functiunile oficiali. (§ 25 alu instructiuniloru.) Exceptiune de aici e numai, candu oratorele s'a alesu dintre oficiali, pentruca trebuie se intre in noulu servitiu, si statiunea lui s6u si oficiulu lui de mai inainte lu inlocuiesce siefulu jurisdictiunei prin substitutiune.

Prin urmare alegerea oficialiloru s'a amanatu pana dupa constituirile corporurilor representative.

6r6 in lun'a lui Maiu, candu scriea c6 noi si diurnalele din Vien'a, ca romanii voru trage in serioasa atentiune actele reorganizatiunei si voru lu6 parte la ac6sta cu t6ta seriozitatea, dara inse ei voru face ac6sta numai pe lunga reinnoirea oficialminte data la protocolu si facuta: pentru rezervarea dreptulu nationalu politicu, de care natiunea romana se tiena cu mani cu pit6re la orice actu internationalu, pana atunci, pana candu prin luminarea opiniunei publice nu i se va recun6sca si pe cale legislativa dreptulu ei egal politicu nationalu. —

Catu ne privesce pe noi Brasiovenii, mai multi de vr'o 300 insi facusera reclamari, pentruca remasera afara din consemnatiunile celoru cu dreptu de alegere; inse ele totu nu se primira, cu t6te ca au mai toti posesiunea de casa cu val6re de 315 fl. v. a., pentruca in orasiu casele suntu si trebuie a fi pretiuite in val6re cuvinita, 6r' nu dupa v6iea unoru pretiuitori interesati in cauza. D6ca jupanulu A. are casa c6 si B. si A. e primitu intre fruntasi, apoi de ce B. remane datu afara din dreptulu de alegatoriu, c6 omu onorabilu? Ac6sta paralela a facutu de reclamarile s'au inaintatu mai susu, c6 se nu respinga 6menii onorabili intre calici, cari n'au nici casa nici mas6.

Asia toti cei, cari au casa in pretiu de 315

fl., s6u cari au venitu pe anu macaru de 105 fl. din locu, s6u din gradina, s6u din capitalu, au dreptu se pretenda, c6 se li se recun6sca on6rea de a fi numerati intre cetatiani indreptatiti, si d6ca fura uitati afara, facu bine, ca -si reclam6za dreptulu de a fi numerati intre civii, cari suntu investmentati cu dreptulu politicu, adica cu dreptulu de alegatoriu. In sensulu acesta ambitiunea pentru cautarea dreptulu politicu trebuie nutrita si ajutata, c6 se dispara odata ignorantulu indiferentismu. —

Dinc6ce de Oltu in 7 Sept. 1869.

Excelenti'a Sa metropolitulu Albei Iulie prin scris6ri'a circularia din 14 Augustu c. n. a. c., esprimandu-si dorinti'a, c6 intru unu sinodu diecesanu (nu archi-diecesanu?) se p6ta suplini scaderile, alin6 dorerile si delatur6 pedecele, ce s'ar gasi a retien6 prosperarea besericeii; totu odata provoca pre cleru, c6 consultanduse in adunari eparchiali (protop.) cu privire la impregiurari, se stator6sca o consemnatiune de acele obiecte, cari ar' merit6 pertractare merit6ria in atare sinodu. Noi mai nainte de t6te salutamu cu bucuria dispositiunea luata din partea Excelentiei Sale metropolitului, pentru tienerea unui sinodu diecesanu, ca-ci numai asia potemu sper6 prosperarea besericeii n6stre, d6ca toti c6 unulu, si unulu c6 toti, consultanduse impreuna, cu sinceritate si conscientiositate, vomu afl6 balsamulu vendecarii pentru numerocele rane infipte in corpulu besericeii. Candu Exc. Sa metropolitulu, anuncia clerului si credintiosiloru sei, ca va se tiena sinodu, ne da sperantia, ca beseric'a n6stra amesuratu dorintiei unanime a clerului si poporului, se va repune 6rasi pre terenulu celu legalu besericescu, se va repune pe bas'a can6neloru, pre care unic'a basa se potu aduce otariri valide, ca-ci can. I alu sinodulu ecumenicu VII-lea tienutu la Nicea in Bithini'a, la an. 783, pre timpulu imp. bizantinu Constantinu si a maicei sale Irin'a, prescrie a se pad6 cu scumpetate can6nele si asiediamentele apostolesci, can6nele sinodeloru ecumenice, cum si ale sin6deloru locali, recun6scute si intarite de cele ecumenice, 6r' can. 37 apostolescu, cum si alte can6ne ale sin6deloru ecumenice, demanda tienerea sin6deloru in totu anulu.

Adun6rile eparchiali, respective sin6dele protopopesci dupa tien6rea susu memoratei chartii archieresci, au misiunea, de a indeget6 materiile, ce au se sierb6sca de substratu de pertractare pentru conchiamandulu sinodu.

Punctele de manecare in ast'a afacere atatu de moment6sa suntu indigitate in actele sin6deloru metropolitane de alegere din 1850 si 1868 (vedi acte sinodali de prof. I. M. Moldovanu pag. 34. Seqq.).

Dorimu din t6ta anim'a, c6 intru unu obiectu atatu de importante, se audimu opiniunile si a altoru barbati mai competenti si mai versati pre terenulu besericescu. Noi, din partene, — fara de a preocup6 pre cineva — credemu, ca un'a dintre cestiunile cele mai vitali, ce ar' trebui tractata mai inainte de t6te in viitoriulu sinodu, ar' fi cestiunea reorganizari interne a besericeii n6stre pre base legali, canonice, prin urmare, dupa modest'ane opiniune, intre agendele viitoriuluiu sinodu ar' trebui se ocupe

unu locu de capetenia elaborarea unui regulamentu pentru organizarea afacerilor administrative bes., scolari si fundationali; statorinduse odata unu atare regulamentu, si punenduse in lucrare, s'ar incepe o noua viétia besericésca pre base constitutionali, pre bas'a atarui statutu s'ar face necesariile si inteti-tóriele dispositiuni, relative la prosperarea beserice-loru, scóleloru, funduriloru si fundatiuniloru, cum si la imbunatatirea sortiei clerului si a invetiatori-loru populari.

Obiectulu din cestiune, fiindu deci de atata importantia pentru prosperarea si asigurarea viitoriului besericeii nóstre, — uniculu asilu si conser-vatórea a limbei nationale, in timpuri nefavoritórie — ne magulimu a sperá, ca barbati nostri competenti, voru face numai unu servitiu bineveni-tu in interesulu causei comune, déca cu luminele geniului si esperientiei sale, voru veni in ajutoriulu lamuririi si ventilarea cestiuniloru, ce ar' meritá, cá se se asterna spre discussiune sinodulu viitoriui.

. . . r . . .

Actele adunarei generale etc.

Despre necesitatea de a ne sudiá istori'a patriei din punctu de vedere nationale.

Motto: Haec studia literarum adolescentiam alunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, adversis perfugium ac solatium praebent, delectant domi, non impediunt foris, pernoctant nobiscum, peregrinantur, rusticantur.

Cicero pro Archia poéta cap. VII. §§ 16 si 17.

I. Pre candu noi, fii ai unei mame comune ai dulcei nóstre natiuni din diverse anghiuri ale patriei ne-amu adunatu aici, cá se asistamu la o serbatória, carea are o devisa atatu de marétia, adica promovarea culturai poporului romanu, in toti rami si factorii de viétia ai aceleia, mi-amu propusu, cá cu asta ocasiune, cu permisiunea onoratei adunari, se discureaz si eu asupra unui factoru important, care are nobil'a misiune, nu numai de a desteptá si promová cultur'a nóstra in sensu nationale, ci totudeodata de a destepta, nutri si consolida sentiulu iubirii de patria si natiune. Spre ajungerea acestui scopu alu meu, mi-voiu luá voia a disertá despre necesitatea imperativa de a ne studiá, istori'a patriei nóstre din punctu de vedere nationale, si apoi spre ilustrarea si dovedirea acestei necesitate, voiu amenti si unele momente si episóde din istori'a patriei, cá se se védia, ca din sinulu natiunei nóstre inca au esitu in tóte timpurile barbati, cari prin talentele, geniulu si eroismulu loru, au contribuitu in modu insemnatu, la glori'a, prosperitatea, conservarea si aperarea acestei patrie.

Atare barbati ocupa unu locu de onóre pre paginele istoriei, ei prin urmare merita tóta consideratiunea din partea posteritatiei recunoscatórie.

Dar' mi-s'ar poté pune intrebare, pentru ce se ne fia atatu de necesariu studiulu istoriei patriei si inca chiaru din punctu de vedere nationale?

Cá se potu respunde mai nimeritu si cu tóta demnitatea la o atare intrebare atatu de momentósa, mi-voiu luá voia a me folosi de cuventele unui ilustru filoistoricu maghiaru (conte Mikó), carele in o disertatiune a sa pre la 1865, astfelu vorbiea ca- tra natiunea sa: „Noi trebuie se muncimu, cá natiunea nóstra se aiba viétia, trebuie se invetiamu, cá se potemu dá peptu in lupta cu timpurile, trebuie se invetiamu mai vertosu trecutulu. Si istoriile patriei nóstre. Istori'a fiacarei epoche e unu testamentu, pre carele fiii faptuitori si patrungi de datoriintiele loru lu lasa urmasiloru.“

„Din sum'a acestoru testeamente se gasesce apoi testamentulu celu mare si generale, spre carele geniulu creatoriu ilu compune din fragmentele de documente si evenimente, adunate din multi seculi, pentrucá se fia de invetiatura, de oglind'a, de firulu Ariadnei pentru seculi viitori, si pentrucá natiunea se-si pregátésca imortalitatea in faptele sale.“

Intru adeveru istori'a nationale e insasi existenti'a nóstra nationale, candu incéta istori'a, natiunea e perduta, candu din contra istori'a curge cu lustru si putere, natiunea reinvia; deci natiunea, carea nu se sci pretiuí pre sine, patri'a, locuinti'a, si istori'a sa, dupa modest'ami opiniune nu póte se aiba viitoriui. Un'a din fontanele principali ale vietiei nationale este dar' memori'a timpurilor trecute, carea o pastreza istori'a. O natiune nu póte fara de condamnarea propria se se uite, si se-si renege trecutulu, ca-ci trecutulu e bas'a viitoriului, si déca sementi'a aruncata in trecutulu a fostu buna,

e sperare, ca va produce fructe frumósa, va produce unu viitoriu suridietoriu si fericitu.

Durere, ca romaniloru nu li s'a datu totudéun'a de catra istoricii patriei, intielegu celi neromani, acelu locu in istori'a patriei, care l'ar fi meritatu dupa meritulu faptelor sale; si déca istoricii straini neromani ici colo facu in opurile loru mentiune si despre romanu, acést'a o facu numai cum amu dice, cá in treacatu, si nu de aceea o facu, cá se i presenteze pre romanu inaintea lumii culte, in imaginile si caracterele cele adeverate, in lustrulu de splendóre, dupa cum ar' fi meritatu, ci o facu mai alesu de aceea, cá se i presenteze in nu sci ce coloru schimosite, negre, umbróse, se nu dicu formidabile. Spre dovada voiu amenti aici numai pre unu istoricu din patria cu numele Eder in Observations criticae ad historiam Transilvaniae data de Felmer, dar' nu voiu se citezu aici acele cuvente ale istoriculu, relative la romanu (valachi), ca-ci acele suntu caracterisatórie, de o epocha nefericita pentru umanitate, de o epocha a obscurantismulu, egoismulu si arbitrariulu din evulu mediu; cine va avé voia ale cetí, le póte aflá usioru intre altele si in observatiunile critice ale lui Eder la istori'a Transilvaniei de M. Felmer la pag. 97, 98 s. a. La tóta intemplantia, cine, fiindu necunoscutu mai deaprópe cu impregiurările acestei patrie, si mai alesu cu relatiunile romaniloru, va ceti atari pasagie cu totul negre si schimosite, va cugetá, ca acesti bieti de romanu, cine sci ce felu de gente barbara voru fi fostu, cine sci ce felu de hotentoti, séu Ddiu mai sci ce felu. Cum disi, alti adeseori vedu in istoria numai pete negre pentru romanu, dar' partile cele bune, luminóse, lucide, le trecu cu vederea, séu mai bine se facu a nu le nici diari, macaru cá print'r'o sita desa, ne cum ale vedé in adeverat'a loru lumina si splendóre, cá si candu romanii, o progenia atatu de nobile, si descendenti unu poporu atatu de bravu, in decursulu timpuriloru, n'ar fi avutu de locu din senulu loru barbati, cari fecera epocha in istoria si cari prin servitiale, genuulu, si faptele loru isi procurara merite nemuritorie nu numai in interesulu apararei si conservarei patriei, ci chiaru si in interesulu culturai si civilisatiunei; ba inca unii istorici neromani cá se ne despóie si de acesti luceferi, iviti pre orisonulu istoriei nóstre nationale, mi-ti-i imbraca in costume straine, mi-ti-i deforméza, cá asia apoi in interesulu egoismulu loru, si in contra adevérului probatu istoricu, se le póta denegá originea, descendentia si nationalitatea. Unu atare exemplu intre altii avemu chiaru cu Ioane Corvinu Huniadi. Eca dar' totu atatea motive destulu de ponderóse, care ne dovedescu necesitatea studiului istoriei nationale!

Déca nu vomu studiá cu temeiu istori'a, nu vomu sci, ca noi romanii pre langa suferintie istorice mai avemu si merite istorice, trecutulu istoricu, si pre bas'a acestoru, chiaru si drepturi istorice; ca-ci strabunii nostri, nu numai au participatu la tóte calamitatiile si nefericirile venite in decursulu seculiloru asupra acestei patrie, ci ei in tocma cá fii altoru natiuni, conlocuitorie, s'au destinsu si pre campurile de gloria, pre campurile de lupta pentru patria. Spre dovada voiu amenti numai unu casu speciale si anume: despre memorabil'a lupta din 1479 de pre campulu panei intre Orastia si Sabisu; nu se póte deci negá, ca meritulu victoriei reportatu pre campulu panei in parte considerabile, trebuie se se ascrie si romaniloru; sórtea acestei batalii, cum scimu din istoria, se decise in favórea conservarei si gloriei patriei nóstre, numai prin intrevinerea óstei romane banatiane comandata de unu beliduce romanu Pavelu Chinezu.

Deci dar' si dupa cele premise pana aici crediu, ca avemu destule motive importante, spre a ne studiá cu tóta caldur'a, cu totu zelulu istoriei patriei, a acestui pamentu natalu, carele ascunde in senulu seu osementele strabuniloru nostri dela colonisarea loru pana in dilele nóstre, ca-ci tóta bucat'a, totu anghiuletulu din acestu pamentu alu patriei, e pliuu de suveniru istorice, pre catu de triste, pre atatu si de maretie si glorióse.

II. Spre ilustrarea temei mele cu indulgenti'a onor. adunarei, mi-voiu luá voia, pre bas'a istoriei, a insirá aici pre scurtu faptele si numele, numai ale unor'a dintr'aceli barbati esiti din senulu natiunei nóstre, cari au binemeritatu de patria si natiune, si inca si aceea o voiu face numai pre unu restimpu scurtu, si adica cam dela an. 1176 pana la anulu 1457, adica pana la mórtea eroului Ioane Corvinu. Pre la an. 1176 regele Ungariei Bela III. ajutá cu trupe auxiliare pre imperatulu bizantin Manuelu, la o espeditiune intreprinsa, in contra turciloru in Asi'a mica, la acést'a espeditiune luara parte si Transilvanii sub voivodulu de pre atunci Leostachiu. Cu ocasiunea acestei espeditiuni impe-

ratulu bizantin Manuelu devenindu in pericolulu vietiei, numai prin eroismulu aloru doj romani bravi, si-a potutu mantui viétia. Acesti romanu fura Lobu si Tom'a din Dobac'a, cari in semnu de remuneratiune pentru servitiile si bravurele loru, fura donati din partea regelui Ungariei Bela, cu posesiunea aloru 9 sate in comitatulu Dobacei. Unulu din acesti romanu, anume Lobu, fú urditóriuulu unei familiei nobile romane, a Vasesciloru dela Tiaga, unu satu in comitatulu Dobacei. (Vedi Fejér codex dipl. c. I.) De pre timpulu regelui Ungariei Ludovicu celu mare istori'a ne pastreza numele altoru barbati romanu, meritati prin servitiu si virtuti belice. Asia cetimu, ca in an. 1360 Dragosiu, fiulu lui Giula, pentru servitiile si meritele sale belice fú donatu cu posesiunea aloru 6 sate in Maramuresiu cu dreptu de ereditate pentru sene, pentru fiii si toti descendenti sei. Pre la an. 1365 altu romanu Balcu, voivodulu din Marmati'a, si fiulu lui Sasu din Moldavi'a, totu pentru meritele sale belice, fú donatu éra si cu posesiunea aloru cateva sate in Marmati'a cu dreptu ereditariu pentru si fratii sei, anume: Dragu, Dragomiru si Stefanu, cum si pentru descendenti acestora. Din acést'a familia nobila se nascú apoi unu siru de barbati romanu, cari se destinsera prin multe fapte stralucite si cari prin meritele sale se inaltiasera pana la cele mai inalte demnitati in regatulu Ungariei.

Chiórulu, acestu pamentu clasicu alu patriei nóstre, unde diacu osementele multoru eroi de sange romanu, pre la an. 1390 fuse donatu fratiloru Dragu si Balcu, fii voivodulu romaniloru din Marmati'a, si totudeodata comite supremu preste Marmati'a si Ugocea. Spre dovedirea acestui adeveru istoricu voiu citá aici numai pre unu istoricu maghiaru, anume Kóvári László, Erdély történelme. Tom. II. pag. 34. Déca vomu urmá firulu istoriei mai departe, vomu mai aflá intre tóte impregiurările critice ale patriei, si alti luceferi de gloria romana. Eu voiu mai amenti aici pre unu altu romanu cu numele Dobr'a, carele in remunerarea meriteloru sale capetá dela regele Ungariei Sigismundu o diploma, in puterea careia pre teritoriulu cetatii Dev'a, se infiintá in favórea lui, unu chinesiata romanu, pre langa obligatiunea de a face servitiu militarie la fortareti'a cetatii Dev'a. Acést'a diploma s'a subscrisu de regele Sigismundu in diet'a dela Turd'a in 26 Decembre 1393. (Vedi Fejér Codex dipl. c. X.)

Istori'a ne spune, ca romanii pre acele timpuri aveau mai multe chinesiaturi cu jurisdictiuni nationale, anume in Chióru, Zarándu si Unedórá. In fruntea acestoru chinesiaturi steteau judeci séu chinesi alesi de poporu. Acestia chinesi in timpu de bataia erau conducatori poporului siesi supusu. Atari chinesiaturi suntu dara totu atatea documente invederate, cumca o parte insemnata dintre romanu pre acele timpuri aveau libertatile si scutentiele sale, si stateau sub capi nationali proprii. (Vedi Vizsgálások az Erdélyi Kenézségekről din 1846 pag. 29 Seqq.)

Me sentiulu datoriu in interesulu adevérului istoricu a oserbá aici si aceea, ca din partea regelui Sigismundu fura destinsi si remunerati mai multi alti barbati romanu pentru servitiile sale publice facute in interesulu patriei, si ca acestia, cum si familiile loru se inaltiasera pana la cele mai inalte graduri de demnitati in patria.

De si sci bine, ca cadrulu unei atari disertatiune e cu multu mai restrinsu, mai marginitu, de catu cá se potiu cu demnitate representá caracterele istorice romane destinsu in istori'a patriei, totusi dupace odata amu deschisu cartea vietiei unei natiuni, adica istori'a, si dupace mi-amu propusu a-mi ilustrá tem'a mea despre necesitatea studiului istoricu alu patriei, prin infaciosiarea de caractere si genia nationale, crediu, ca dara va fi cu scopu si de interesu, cá se mai continuezu pucinu acést'a ilustrare a temei mele; dar' ne voindu a me intinde mai departe, voiu amenti aici inca numai unu nume destulu de stralucitu, si cu acést'a cugetu a pune apoi capetu acestei modeste incercari ale mele. Dar' ce cugetati prea stimati domni! ce nume póte se fia atatu de stralucitu, atatu de maretiu, atatu de sublimu? in istori'a nationale? au dara Radu voda dela Fagarasiu, intemeiatoriulu unei patrie romane? au dóra strabunulu Dragosiu intemeiatoriulu altei patrie romane? Ba nu! nu, nici unulu dintre acesti barbati, atatu de mari si atatu de populari, pana si in gur'a poporului. Acum nu voiu se trecu Carpatii, preferu a remané la focolariulu nostru; aici acasa la noi, aici in acestu pamentu alu dulcei mele patrie, unde strabunii si parentii nostri au suferitu de vreo 1764 ani, in acestu pamentu dicu aparatu cu sangele si udatu cu lacrimile ferbinti ale scumpiloru nostri strabuni, in a-

cést'a patria, de si de multe ori vitregă, unde neamu nascutu, si unde ne au laptatu si dadacitu mamele nóstre si ne-au inganatu in dulcea si frumósa limba materna. Si cine dara se fia acelu erou providentialu, acea icóna atatu de ilusrtă, acelu caracteru mare istoricu, cu care mai vinu se -mi ilustrezu tem'a propusa despre necesitatea studiului istoricu? Suntu convinsu prea stralucita adunare, ca ati aflatu degia numele acelu caracteru mare si nemuritoriu. Acelu e Iancu, séu voiu se dicu Ioane Corvinu, cu predicatul de Uniadu. Sciu bine, ca despre originea acestui omu raru e disputa intre istoricii nostri si istoricii de alta natiune. Caci pre candu unii istorici de alta limba si intre acestia chiaru si Benkó in istori'a sa afirmá, cumca Ioane Corvinu ar' fi numai dupa mama-sa de origine romana, istoricii romani toti cu unu glas, ba chiaru si unii istorici straini, intre acestia si Fotino in istori'a Daciei, pre bas'a documentelor istorice afirma cu tóta certitudinea, cumca Ioane Corvinu fú de origine romana, nu numai dupa mama, ci si dupa tata; si éca cum! Tatalu seu fú Voicu, fiulu lui Sierbanu din famili'a nobila a Corvinilor. Voicu pentru meritele si bravurele sale belice pre la an. 1409 capetase dela regele Ungariei Sigismundu, cá donatiune cetatea Uniadór'a, de unde fiulu seu Ioane Corvinu isi luá predicatul de Uniadu. Acestu fiu dar' alu lui Voicu prin virtutile si eroismulu seu deveni unu luceferu raru, nu numai in istori'a regatului Ungariei, ci chiaru si in istori'a Europei. Acestu fiu alu lui Voicu in puterea geniului seu se inaltia preste toti contimpurarii sei; istori'a ne spune, ca elu era inetratu cu unu spiritu audace, cu unu geniu raru de comandante si cu o politica aduncu petrundietória. Intre altii renumitulu istoricu germanu Rotteck in istori'a sa (allgemeine Geschichte) tom. VI. pag. 151 astfelu se exprima despre acestu caracteru mare istoricu: „Ioane Corvinu fú acelu mai periculosu inamicu alu turciloru, si antemurulu celu mai neospunabilu alu Ungariei, ba alu Europei intregi facia cu turcii celi prepotenti.“ Victoriele cele gloriose reportate asupra turciloru la Belgradulu Serbiei in 1441; pre siesulu Sant-Imbrului in Transilvani'a in 1442, la pórt'a de feru in 1442 si in alte locuri, atestéza in modu eclatante despre eroismulu si virtutea belica adevératu romana a lui Ioane Corvinu.

Elu ajunsu nu numai voivodu alu Transilvaniei, ci dupa caderea regelui Ungariei Vladislau in lupt'a dela Varn'a in 1444, ajunsu si gubernatoriu alu regatului Ungariei. Chiaru si inimicii lui celi mai mari i admirara talentele, geniulu si eroismulu belicu. De aceea istoricii spunu, ca insusi Sultanelu Amurate, celu mai mare inamicu alu lui Uniadi, candu audí de mórtea lui, intemplata in 1457 l'a plansu dicundu, ca n'a mai remasu cine se lu faca a-si exercitá curagiulu si talentele sale ostasiesci.

III. Cugetandu, ca si aceste pucine fapte si caractere istorice romane, cate le descrieiu sine ira et studio pana acum, inca potu sierbí de unu motivu potente spre a stimulá pentru studiulu seriosu alu istoriei patriei si natiunei nóstre, nu voiu a mai ostení patienti'a binevenitória a ouor. adunarei, ci mi-inchiaiu acestu micu discursu alu meu, cu expresiunea acelei dorintie, cá fiacare romanu, carele a invetiatu carte, se studieze istori'a patriei, ca numai asia ne potemu cunósce trecutul, numai asia potemu avé presente si viitoriu nationale; ba inca folosindu-me de cuvintele unui prea ilustru barbatu alu natiunei nóstre, exprimate in o fóia romana, dimpreuna cu acela, asi dorí, cá aceli barbati romani, cari si dupa pozitiune si dupa midiu-lóce, si impregiurari suntu chiamati a contribui la inaltiarea acestui templu maretu intielegu, la desvoltarea, perfectiunarea si consolidarea studiului istoricu, se-si dè tóta silinti'a spre a aduná totu felulu de documente, scripte si monumente istorice cu tóta grigi'a, si acele, cá pre unu tesauru prea pretiuitu nu numai se le studieze, ci cu ajutoriulu unei critice patrundietória si nepartiale elaborandu si componendu dintr'ensele, unu testamentu mare si generale, intielegu unu opu istoricu bunu, se lu lase posteritatiei, cá pre o ereditate scumpa, pentrucá se fia de invetiatura, de oglinda, de firulu Ariadnei pentru viitorime, cá asia natiunea se-si pastreze imortalitatea pentru seclii viitori si se se glorifice prin faptele sale.

Catu servitiu si bine nu s'ar face natiunei, candu amu avé istori'a drépta si nepartiale, intre altele, macaru a evenimentelor petrecute pre campulu acestei patrie inainte de vreo 85 ani in 1784, si chiaru si in timpurile nóstre inainte de asta abia cu vreo 20, 21 ani! —

(Somcut'a.)

I. V. Rusu m/p.,
secr. II alu asoc. trans. rom.

De sub délulu **Vulcanului** 6 Sept.

In Nrulu 64 alu „Gazetei Transilvaniei“ au aperutu de un'a data trei escrieri de concurse pentru devenirea in vacantia a mai multoru stipendia conferinde din partea veneratului consistoriu archiepiscopescu si metropolitanu gr. cat. din Blasiu; — cu care ocaziune nu potu a nu face unele reflexiuni si proiecte in interesulu acestoru stipendie, mai cu séma, dupa ce de vreo cativa ani nu mai potemu cetí nemica despre starea si prosperarea fundatiuniloru nóstre nationali din Blasiu.

Escrierile de concursu numite cuprindu in sene stipendia de trei specie, anume 15 locuri vacante in fundatiunea nemuritoriului Simeone Romantiai, — unulu din fundatiunea lui Iosifu Efraimu Cleinu de Muntulu si in urma trei din fundatiunea de stipendie, a fostului episcopu Fagarasianu Ioane Bobu de Capolnocu-Monostoru, adica 19 cu totul, — una suma notavera acest'a, cu carea in totu anulu s'ar poté ajutorá si cresce filii de ai natiunei nóstre in diferitele specialitati ale scientiei si culturai, ce inse pana acum nu se intemplá, danduse stipendiale mai cu séma numai auditoriloru de drepturi*), — ba si in anulu scolasticu espiratu numai 2 medicinisti fura ajutorati, — ne baganduse prin acest'a procedura nici aceea impregiurare in séma, cumca piulu fundatore Romantiai inca cá medicu si-a agonisitu averea sa, din carea a potutu face fundatiunea cea considerabila in marime de 40.000 fl.

Suntemu indreptatiti a sperá si a crede, cumca sub pre intielépta guvernarea actualului metropolitanu Exc. Sa parentele Vancea veneratulu capitulu, cá administratoru si conferitorulu stipendialoru, se va lasa de usulu de pana acum oserbatu, — si cumca va conferí deosebu stipendiale de 315 fl. — auditoriloru de tehnica, montanistica, silvanaria, agronomia etc., ba dupa ce archidiecea nóstre are mai mare lipsa de invetiatori inestrati cu scientiele recerute dupa legea noua de invetiamentu, va tramite cu ajutoriele aceste teneri bine calificati in tierile esterne spre a invetiá preparandi'a, — ca-ce dupa numit'a lege numai asia vomu poté sustiené caracterulu confesionale alu scóloru nóstre popularie si elementarie, déca vomu avé si invetiatori preparandi. — Pentru acest'a anume trebuia se fia espresu mentionatu in escrierea concursuala lit. c) intre celelalte sciintie si preparandia, — ca-ce nici dupa testamentu nu e eschisa scienti'a acest'a, si nici e a se presupuné, cumca regimulu ar' denegá consensulu seu la aprobarea stipendialoru conferinde luminatoriloru si cultivatoriloru poporului nostru; — deosebu atunci, candu insusi n'are inca preparandi calificati, pre cari se i pona in scólele sale asia numite comune.

Un'a specialitate fú si este la noi pana acum mai de totu neglesa, si acest'a e scientiele reali, — fara de care nici una natiune culta nu póte existe, ne potenduse altmintrea formá clas'a de midiuocu, — si potenduse numai asia inmultí locuitorii si burgarimea orasielor. — Precum sciu, pana acum din Blasiu nu s'a conferitu nici unu stipendiu frequentatoriloru de scóle reale. — Caus'a la acest'a impregiurare a fostu abuna séma, cumca n'aveamu scóla de acest'a specialitate nationale, dupa ce inse conformu avisului publicatu in Nr. 59 a. c. cu inceputulu anului scolasticu se deschide in Brasiovu una scóla reala si un'a comerciala romana, — nu avemu cauza a dubitá, cumca veneratulu capitulu metropolitanu va conferí de osebu stipendiale mai merunte de 84 fl. 63 si 52 fl. 50 cr. copiiloru din scólele numite, — prevenindu prin acest'a procedur'a salutaru opiniunei publice exprimate mai de multe ori atatu in gazetele nationali catu si in adunările generale ale asociatiunei transilvane pentru cultur'a limbei si a poporului romanu.

In fine nu potu a nu oserbá si aceea, ca pentru latirea mai mare a escrieriloru de concursu, — cá se aiba sciintia despre ele si se póta concurge la stipendia si parentii acelu copii, cari nu cetescu gazetele, — ar' fi de doritu, cá acela se se publice si prin circulariele archiepiscopesci catu si in partile ardelene tienatória de diecesele sufragane ale Lugosiului si ale Gherlei, prin circulariele episcopesci. —

G u.

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci. Inainte de plecare emise Alteti'a Sa principele Carolu urmatoriu actu oficialu:

Carolul I. etc. Domnu alu Romaniloru:

Art. I. Pe catu vomu lipsi din tíera, tóte lu-

*) Ma dupa vóiea fundatorelui, credemu noi.
Red.

crarile administratiunei publice, care reclama confirmarea domnésca, se voru supune aprobarei consiliului ministriloru, dupa prezentarea ce va face fiacare ministru in parte, si li se va dá cursu sub-reservá sanctiunei nóstre ulterioére.

Art. II. Destituirile si numirile de functiunari publici, dupa gasirea cu cale a consiliului ministriloru, voru fi cu titlu provisoriu pana la a nóstre sanctiune.

Art. III. Consiliulu nostru de ministri este insarcinatu cu aducerea la indeplinire a acestui decretu.

Datu in Bucuresci la 26 Augustu 1869.

CAROLU.

Totu deodata se dede ministrului de justitia Boerescu si ministrului de resbelu colonelu George Manu unu concediu de 30 de zile, fiinduca petrecu pe Domnitoriulu la Vien'a. —

Ministru presiedinte Dimitrie Ghica e numitu definitivu ministru alu lucrariloru publice si ad interim la resbelu.

Ér' d. M. Cogalniceanu, dupa articululu 3, este insarcinatu cu interimulu ministeriului de externe si Alexandru Cretiescu ministru de cultu cu interimulu justitiei.

Cu alu treilea actu da Alteti'a Sa amnestia delicteloru politice si de presa, pendinte inaintea justitiei. Tóte trei actele suntu cu datulu 26 Aug. gustu, candu pe la 4 óre dupa amédia plecá Alt. Sa in calatoria catra Germani'a si Occidentu. In Sa a inceputu acésta calatori'a pe drumulu de feru Bucuresci-Giurgiu, care e gata a se da in folosire publica. Maresialulu curtii Filipescu si adjutantii Greceanu si Schina se afla in suit'a Domnitoriului, precum si ministrii Boerescu si Manu pana la Vien'a si ministru presiedinte Ghica pana la Jilav'a. —

Calatori'a Mariei Sale.

In 2 óre adica la 6 1/2 óre Mari'a Sa sosi la Giurgiu, unde fú primitu cu aplause de primariu si populatiune, si la portu intre strigate entusiastice s'a suitu pe vaporulu „Romani'a“, care conduse pe Mari'a Sa cu suita pana la Smard'a, unde lu asteptá vaporulu „Stefanu celu mare“, pe care a si pornitu in susulu Dunarei dupa ce fú salutat de locotenintele gubernatoriu din Rusciucu facundui omagele.

In Bazias fú salutat principelu Carolu din partea regentiei prin ministrulu de resbelu si doi adjutanti ai Serbiei; sosiundu la Pest'a in 10 Sept. dór' salutat de ministrulu br. Eötvös in numele regimului ungurescu si calatori indata inainte catra Vien'a. — „Alb.“ dice, ca nu.

— Una bucuria mare si una incredere in sene didita pe speranti'a in virtutile romane antice, cari procedu a se desvolta si exercita in sinulu natiunei romane, inaltanduse pasi din pasi la progrese prin cultura si exercitiulu in arme, cuprinde animile tuturor romaniloru. Ce face libertatea preseii, libertatea intruniriloru si liber'a desvoltare a vietiei nationale politice?! — Eramu ignorati in virtutile nóstre, in nobleti'a calitatiloru si a caracterului nostru, pentruca nu se aflá, cine se predice si se apere adevéruulu despre noi, cá se strabata pana la marginile pamentului, informanduse opiniunea publica de sórtea, in care ne aflamu si de catu care meritamu de o suta ori mai buna. — Inse dela 1848 s'a subtiatu politic'a **bigotismului** de pe ochii romanilor, care lu impedeá, cá se nu -si cunósca largulu orizontu alu viitoriului seu. — A disparutu in oceanulu pecatelor si acestu defectu politicu si astadi cetimu cu bucuria prin diurnalele Romaniei, ca adevérat'a politica romanesca sta astadi intru a interesu cu tóte sacrificiale Occidentulu latinu — prin pres'a straina — la caus'a, drepturile, necesitatea si folosinti'a comuna a existintiei. Numai se se lumineze Europ'a despre adevéruulu faptelor si alu simpatiei nóstre pentru institutiunile ei civilizatorice, dovedindu, ca suntemu si vomu fi nestramutatu purtatorii civilitatii in Orientu si boulevardulu, de care are lipsa nu numai gint'a latina, ci si intréga Europ'a pentru sustinerea ecuilibrului, si totulu e castigatu. Lucrare inse, sacrificare! pentrucá se resune tóta pres'a européna in favórea causei nóstre, ca numai luminarea opiniunei publice si alian-ti'a lucrariloru si a ajutorieloru potu castiga triumfulu viitoriului Romaniei. —

Vedemu, ca si aici se facu pasii receruti.

In **congresulu** din Dani'a Copenhag'a, la care suntu chiamati si adunati cei mai eminenti barbati din lumea civilizata, Romani'a a fostu representata cu tóta demnitatea.

„Adunarea Nationala“ referéza despre acésta reprezentare asia:

„Dnu Urechia a vorbitu despre anticuitatile Moldovei, si dnu Odobescu despre Romani'a. Am-

bele cuventari au atrasu viue interese si frenetice. aplause din partea congresului. Congresulu a fostu inchisu printr'unu dineu regale, la care au asistatu corpulu diplomaticu, ministrii Danezi; famili'a regale inca a asistatu lungu timpu. Sér'a a fostu mare serbare tivoli. La 4 si 5 Septembre au urmatu executiuni archiologice. Populatiunea a fostu continuu pe pitioru de mare serbatória. Drapelulu romanu falfaiea pretutindinea. La Elsenoru a urmatu banchetu de adio, la care dnu Urechia a portatu unu toastu pentru Danemarc'a. Toaste purtate pentru Romani'a si vii aplause pentru ele. Toaste in tóte limbele! la cari Romani'a a fostu a 5-lea.

Se mai adaugimu si cele ce se petrecu in Oland'a la adunarea economistiloru, unde e dusu dn. I. Ionescu, si éta-ne, dara, buciunati cu stima in tóta lumea. . . ."

Ne bucuramu din sufletu de acestea avantaje si gratulamam actiunei incepute, numai inainte, inainte, inainte! —

Exercitiile si evolutiunile taberei dela Furceni se continua mereu cu multa exactitate. Darea la semnu prin tóte judeciele a decursu cu mare insufletire, atatu prin discursuri animatórie, cum e alu D. Mihailescu din judeciulu Covurluiu, esitu intr'o brosiura in Galati, catu si prin tragerea la tianta si banchete. Cartea si arm'a si au datu sarutulu adi in Romani'a! Se ne fia amice fidele fara fine! —

La situatiune. Un'a teróre panica se imprastiá pe la tóte bursele Europei prin propagarea scirei, cumca imperatulu Napoleonu ar' fi cuprinsu de o bóla grea, fiinduca toti medicii cei mai eminenti, chiamati la inaltulu paciente, ar' fi aflatu pericolulu amenintatoriu vietii lui. Rentele au scaziutu. Conservativi s'au cutrieratu. Inimicii familiei napoleonene, orleanistii, contandu la momentulu ultimu alu morbului, se adunaseru la marginile franceze, cá inchidiendu imperatulu ochii se reinaltia tronulu lui Louis Philipu. Republicanii respingundu amnesti'a imperatului speru in acestea impregiurari, ca se va proclama republie'a si atunci se voru reintórce in patria fara amnestia. Si din Marea Britania se trase atentiunea asupra momentulu eventualu, desprobanduse frecarile intre Austri'a si Prusi'a. — Beust inca respunde la depesi'a lui Thiele indata mai amicabile si Prusi'a audiendu, ca morbulu lui Napoleonu cresce, crediú, ca nu mai face trebuintia a mai inschimba la depesie. Beust primesce acésta dechiarare si acuma se respandesce scirea, ca Austri'a s'a si apropiatu de Prusi'a séu cu alte cuvinte, ca aliantia nordica e in ajunulu reinviarei si Franci'a e izolata. — Inse libertatea democratica totu mai supera tare atatu pe Prusi'a feudala, catu si pe Austri'a dualistica, si libertatile ce se extindu in Franci'a orbescu cu splendórea loru pe conservativi, cari pórtu frica, ca demócrati'a si dupa mórtea lui Napoleonu -si va da mana cu mana — popóre cu popóre. — „Correspondinti'a oficiósa“ din Berlinu inse -si face curagiú, dicundu: Multiamita lui Dumnedieu, ca evenimentele (póte ajunulu aliantiei nordice) au insielatu sperantiele cele uritióse ale inimiciloru pazei si societatei. Acestia, asia numiti domni ai venitoriului, retacescu fórtu, déca credu, ca dupa Napoleonu III. nu se mai afla alta putere in Franci'a si in Europ'a, care se fia destoinica a sustiené ordinea presenta in contra coalitiunei pretenditorulu si a revolutionariloru.“ — Éca omulu! —

Mai adaugemu aici, ca in dilele acestea s'a tinentu o intrevenire in Heidelberg'a intre principele Gortschakoff, Lord Clarendon si principele Hohenlohe, dupa care Gortschakoff porni la Parisu. Alte diurnale credu, ca aliantia pangermana si panslava vre a nadusi spiritalu demócratiei si a da ér' lovituri elementulu romanu. —

Intr'aceea Napoleonu III. cu soci'a se carutiá prin Parisu si „Constitutionel“ serie, ca va merge si la Chalons; ér' principele rosu cu cuventarea lui din senatu, prin care pretinse tóta mesur'a libertatiloru, nu fú reprobatu de unchiu-seu. Asia se póte deduce, ca numai conservatismulu feudal si dualisticu, incremenitu, a escoditu fain'a de morbulu fisicu, pre candu in fapta se afla elu mai morbosu in spiritu de frie'a libertatiloru, ce voru reintari si tronulu bonapartistiloru si prestigiulu ginteii latine pe basea demócratiei, cu care va posedesimpatiele tuturoru popóreloru. — Primu inca a mersu la Napoleonu la St. Cloud. —

Senatulu francesu a primitu consultulu sena-

tului dupa textulu comisiunei cu 129 in contra la 3 voturi de trei reactionari: Boulay de la Meurthe, marc. Ernest de Girardin si br. Vincent. Si prin unu decretu imperatescu s'a dimisu senatulu si acum se restaura tribunele in sal'a aceea, care a fostu inchisa de candu se desfiintá camer'a pairiloru regelui Filipu. —

— Caus'a între Turci'a si vice-regele Eghiptului a devenitu seriósa si da valóre sciriloru despre resuscitarea porniriloru simultane si in Oriente. — Sultanulu adica nemultiimitu cu respunsulu v. regelui, ei tramise ultimatu cu conditiuni, pe cari fara se se degradá, nu le póte implini Kedivulu. Acele dupa „Reform'a“ suntu:

1. Efectivulu armatei se fia redusu la 18.000 ómeni. 2. Puscele si vasele cuirasate de resbelu comandate in Europ'a de catra Kedivulu se se vendia. 3. Bugetele statulu eghipténu se se supuie in fiacare anu aprobarei Sultanului. 4. Kedivulu se nu póta contractá nici unu imprumutu fara unu firmanu specialu alu Sultanului. 5. Tansimatulu (egalitatea) se se execute si se se aplice in tóta tíer'a Eghiptului. 6. Reducerea impositetoru. 7. Nimenea se nu se exileze, se nu se secuestreze si se nu se condamne la mórte fara consimtiementulu Sultanului. 8. Uniform'a trupeloru eghiptene se semene cu acea a armatei Turciei.

Éca Turci'a, ca -si prepara singura furtun'a, candu urgitéza implinirea turcesca a unoru conditiuni pre umilitórie, din cari nu póte esi decatu resbelu, care inse nu va remané fara fac simile in contra superbiceii cerbice asiaticé, care nu sci de mesura nici de dreptulu altuia. —

Post'a nóua. Dietele provinciale din Cislaítani'a anume din Stiri'a, Carinti'a si Bucovin'a s'au deschisu. In Translaítani'a, séu Cislaítani'a facia cu noi, numai diet'a Croatiei s'au inceputu, ér' despre diet'a Transilvaniei nu mai vré nime a mai pomeni, cu tóte, ca Transilvani'a a avutu diet'a sa propria, si candu era supusa cu arm'a regelui Stefanu I., ér' nu unita numai cu o trasatura stramba de péna raficatória. —

Br. Rauch -si tientiú instalarea de banu alu Croatiei cu multa ceremonia. —

Medicii si naturalistii maghiari tienura o adunare generale in Fiume, unde între pahara -si gratulara, ca putura patrunde pana la mare. — Au tinentu mai multe siedintie. —

Advocatii, medicii si scrutatorii naturalistici ai nostri, de ar' fi si numai 5, 6, 10, credemu, ca nu voru amana a esi la lumina si ei cu asemenea reuniune, tienenduse de principiulu celu mai sanetosu, care da in capu criticiloru desmentatori: „**pana nu intri in apa nu poti invetia inotatulu**“. Preotimea si docentii voru mai totu tragana óre a se reuni cu totii in favórea inaltiarei stárei scolare si a inlesnirii cultúrei poporului si prin un'a reuniune respectiva?! Ce mai totu asteptamu? Cum ne vomu purga inaintea posteritatii?! §-lu 26 din legea nationalitatiloru, cá si legile de reuniune de sub absolutismu, indreptatescu pe ori cine a-si intruni puterile spre inaintare si prosperarea atatu materiala catu si spirituala. Pentru Dumnedieu! Se nu stamu cu manele in sinu, ca fara reuniuni de totu felulu vomu remané de ciuha, ne voru arata cu degetulu, ca suntemu netrevnici. — Óre nu ne scimu noi smulge la consciinti'a de sene? ca nu suntemu nascuti numai a fi portati de frenu! Asia la reuniuni de totu felulu; ele ne voru ferici! —

Bibliografia. A esitu de sub tipariu si se afla de vendiare la tóte librariile din capitala Bucuresei: **Clopotulu**, poema de Schiller, tradusa din originalu de Dr. Ad. Stern, la tipografu-editoru Ioane Weiss, Batistea Nr. 46. Pretiulu unui exemplariu 1½ sfantiu. —

— **„Compedium“** de agricultur'a practica pentru usulu cultivatoriloru de P. Alexandrescu fostu cultivatore, profesore la seminariulu din Bucuresei. Opulu ilustratu cu 28 figuri. Brosiur'a este de 207 pagini si se afla de vendiare la tóte librariile. Pretiulu 2 lei si 75 bani (leua 40 cr.). —

Nr 1582—1869.

3—3

Esclere de concursu.

Pentru 3 stipendia de 315 fl. v. a. usuate de rigorosantii Adalbertu Balintu, Augusto Horsia si juristulu

Aureliu Isacu; — pentru 3 stipendia de 84 fl. v. a. usuate de Ioane Popu, Basiliu Popu si Alexandru Rodu; — pentru 2 stipendia usuate de Alexiu Dragosiu si Petru Popu, tóte din fundatiunea repausatulu Dr. de medicina Simeone Romantiai prin absolvarea respectivoru devenite curatu vacante.

Éra pentru 2 stipendia de 315 fl. v. a. usuate de rigorosantii Ioane Porutiu si Ioane Vlása — pentru 2 de 84 fl. v. a. usuate de medicinistulu Ioane Popu si Basiliu Mica — pentru 3 stipendia de 63 fl. v. a. usuate de juristii Gerasimu Ratiu, Iuliu Coroianu si Gregoriu Moldovanu pentru nesubsternerea testimonialoru recerute pe terminulu prescriptu la ordinariatulu metropolitanu dechiarate de vacante prin acest'a pana in 25 Septembre a. c. se esclere concursu.

La preatinsele stipendia potu concure:

a) Numai aceli teneri studenti, cari suntu nascuti in marele Principatu alu Transilvaniei.

b) Cari au in studia calculi de eminentia si portare morale buna.

c) De impreuna cu auditorii de medicina si jure acesia, cari se voru aplicá la scientiele reali, tehnica montanistica.

Dintre concurenti voru avé preferintia ceteris paribus celi de origine nobile si consangeni piului fundatoriu.

Dela concurenti se cere, cá testimoniale scolasctiee alaturande la cererile loru concursuali se le dá in origine, ori in copia autentica, — éra atestatele de paupertate se fia provideute pre basea normeloru si prescrijeloru sustatórie pre langa subscrierea antistiei comunali si a parochului respectivu si cu sigilulu comunale si alu parochului, si cu subscrierea vreunui oficiale politicu de cercu, éra in cetate si opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiene ori opidane — apoi cererile concursuali astfelu pregatite se le substérna pana in terminulu prescriptu subinsemnatulu consistoriu metropóitanu.

Blasiu in 21 Augustu 1869.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

Nr. 1583—1869.

3—3

Esclere de concursu.

Pentru unu stipendiu de 120 fl. v. a. din fundatiunea fericitulu Efraimu Klein de Muntulu usuatu de medicinistulu Vasiliu Samboteanu prin acésta pana in 25 Septembre a. c. se esclere concursu.

Pentru dobendirea acestai stipendia potu concure aceli teneri studinti nascuti transilvaneni, cari au in studia clasea generale I-a cu eminentia, si portare morale buna, si cari stadiase in institutule de invetiamentu din Blasiu, dintre cari consangeni cu piulu fundatóre, ceteris paribus, voru avé preferintia.

Concurentii la acestu stipendiu au de asi tramite cererile loru concursuale instruite dupa recerintiele exprese in ordinatiunea consistoriale din 21 Augustu a. c. Nr. 1582 pre terminulu prescriptu la subinsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Blasiu in 21 Augustu 1869.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. de Alb'a Iulia.

Banc'a generala de asecuratiune reciproca „TRANSILVANI'A“.

Publicatiune.

Fiindu subscribe 2000 de actiuni la fondulu de intemeiare a baneci nóstre de asecuratiune se va incepe conformu § 6 din dispusetiunile introductórieale statuteloru cu primirea de asecuratiune pe viétia.

Insinuari se primescu la directiunea generala in Sibiiu, la tóte repräsentantiele tinentale si speciale, precum si la tóte organele societatii.

Sibiiu in 22 Augustu 1869.

Directiunea generala

a baneci de asecuratiune

„TRANSILVANIA“.

2—2

CURSURILE

la bursa in 14 Sept. 1869 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 88	cr. v. a.
Augsburg	—	—	120 „ 25	„ „
London	—	—	122 „ 30	„ „
Impromutulu nationalu	—	—	59 „ 90	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	68 „ 80	„ „
Actiile bancului	—	—	725 „ —	„ „
„ creditulu	—	—	254 „ 50	„ „